

GENITÁLNÍ BRADAVICE (CONDYLOMATA ACUMINATA, ŠPIČATÁ KONDYLOMATA)

Informace pro pacienty Dermatovenerologické kliniky

leden 2018

Co jsou genitální bradavice a jak vznikají?

Jde o bradavičnaté projevy, které se liší od běžných bradavic tím, že ke svému vzniku potřebují vlhké prostředí. Genitální bradavice jsou stejně jako běžné bradavice vyvolané tzv. lidskými papilomaviry. Těchto virů je známo více než 100 typů a mohou způsobovat různá onemocnění. Genitální bradavice jsou vyvolané hlavně typy 6, 11 a dále 16 a 18. Tyto 2 poslední typy jsou pro nemocného závažnější než předchozí, neboť mohou způsobovat později i rakovinu na genitálu a u žen i na děložním čípku. K přenosu virů dochází především pohlavním stykem, někteří lidé mohou být pouze přenašeči této infekce a genitální bradavice se u nich neobjevují. Ke vzniku bradavic může dojít až několik měsíců po přenosu infekce.

Jaké jsou příznaky?

Jde o bělavé až červené bradavičnaté výrůstky veliké několik mm, obvykle na úzké stopce, které se objevují jednotlivě nebo se mohou seskupovat do větších bradavičnatých ložisek. Vznikají hlavně na genitálu a v jeho okolí, a to jak na sliznici, tak na kůži. Nejčastějším místem výskytu u mužů jsou proto glans penis a předkožka. U žen se kromě zevního genitálu mohou vyskytnout i na děložním čípku, kde se dají zjistit až během gynekologického vyšetření. Povrch genitálních bradavic může někdy mokvat. Nález nezpůsobuje subjektivní potíže a pacient o něm mnohdy ani neví.

Jak se stanoví diagnóza?

Většinu genitálních bradavic diagnostikuje dermatolog (případně urolog nebo gynekolog) během klinického vyšetření, neboť genitální bradavice mají celkem typický vzhled. Někdy je nutné chirurgicky odebrat malý kousek tkáně na mikroskopické vyšetření k potvrzení této diagnózy. Lékař musí odlišit především tzv. plochá kondylomata, které jsou projevem druhého stádia syfilis.

Jak se genitální bradavice léčí?

I když je známo, že papilomavirové kožní infekce se mohou vyhojit i bez léčby je důležité genitální bradavice léčit, aby nedocházelo k případnému přenosu na partnera. Cílem léčby je bradavice odstranit nebo zničit. Zvolený léčebný postup závisí na počtu bradavic, jejich velikosti a lokalizaci. Na prvním místě se používají nechirurgické metody, kdy lékař nemocnému předepíše nebo doporučí masti nebo roztoky obsahující koncentrované kyseliny, podofylotoxin, imiquimod a jiné, které si nemocný může aplikovat doma. Tyto chemické látky ničí bradavice a zabraňují vzniku nových, případně aktivují náš imunitní systém. Po aplikaci těchto chemických látek dochází pravidelně k podráždění sliznice a kůže projevující se zarudnutím a pálením v místě aplikace léku. Během krátké doby ale tyto potíže vymizí. Jednotlivé a méně rozsáhlé projevy se ošetřují zmrazením tekutým dusíkem (kryalizace). Další možnosti jsou odstranění elektrickou jehlou, snesení ostrou lžičkou, případně zničení některým laserem v místním znecitlivění. U rozsáhlých nálezů je někdy nutné provést radikální chirurgické odstranění v narkóze.

Jaké je očekávání průběhu nemoci?

Léčba je někdy dlouhodobá, obtížná a léčebné metody je nutno kombinovat. Po vyhojení se infekce může kdykoli opakovat. Nemoc patří mezi pohlavně přenášené nákazy. K šíření infekce přispívá střídání sexuálních partnerů. Naopak její přenos může podstatně snížit používání kondomů.

Vypracoval: prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc.

Schválil: prof. MUDr. Karel Pizinger, CSc.

Dne: 29.1.2018

Platnost do: revize